

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

9. Quoto ætatis suæ anno Daud Goliam vicerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

4. Nec plus toboris habent, quæ idem auctor secundo loco addidit, videlicet *parvus* in Hebræo & Græco appellatur; in vulgato & capite sequenti v. 14. *minimus*. Subaudi non absolute, sed facta comparatione, qui cum ætate præcedebant. Capite vero dicitur *puer*, non eo tempore, quo vagebatur, sed quo sese ad duellum curte in eundem accingebat, & tunc erat circiter annorum viginti vni, ut putat Paludanus l. c. concl. 2. vel potius senior, ut mox dicam. Ex eo, quod David appelleretur vir bellicosus, & factus sit armiger Saul, 20. aut 21. annorum potius quam 15. indicari videtur.

5. At quoto regni Saulis anno conrigit hæc secreta Davidis inquit Quinto putat Tornellus; decimo ut minimum Abulensis; Petauianus octauo. Si Saul 18. annos regnavit, Salianum sequi malim, si quod quod probabile est, Petauium.

I. REGVM. XVII.

QVÆSTIO IX.

Quoto ætatis sua anno David Goliath vicit.

1. **Q**ui non nisi biennio Saulem regnasse existimant, necessario hanc disnomachiam in annum eius 29. referunt: sed eam minime admittendam esse, ex dictis manifestum est.

2. Neque opinio Calusij placet, qui anno m. 2880. ait Davidem inunctum & ad regem Saulem ut cithara luderet accessitum: anno sequenti victoriam & triumphum de Goliath reportasse. Idem opinio cholceri & Funecius, dum hæc notant anno m. 2884. & 2884. Plus temporis à primo Davidis in Regiam aduentu, usque ad casum Goliath esse videtur: aliàs David ante duellum Sauli & Abnero non fuisset, hoc lib. q. 7. annotavi.

3. Dices: quod Abner Davidem non agnouerit, miram non est, tempore, quo David in Aula versabatur, Abner in castris, aut alibi de gæte autem ex Dæmonis vexatione, phantasia ac memoria perturbatus minus Davidem agnosceret, præsertim verò ob vestium mutacionem in Regia commorans lauciori cultu corporis nitebat; domi autem, diens rusticis vestibus & habitu pastoritio utebatur. Respondeo: si nunquam Abner cum Davide in aula Saulis fuisset, si eum factum armigerum nunquam nouisset. Deinde probabilius videtur Davidem in situ ornatum è Regia ad parentem discessisse, nec Isai tam facile, ut filium proceribus non ita pridem & aulicis familiarem cultum

horridum ad regia castra remitteret. Adhuc bene aduertunt Abulensis hic q. 40. & Silianus ann. m. 44. fieri potuisse, vt pluribus de causis Dauid non agnosceretur, vitiosa ob aliquam forte vestium in ipso diuersitatem, debilitatem mentis in Saule, obliuionem in Abnero, sed hae causae non erant sufficientes infinis ignorantiae. Praecipua à S. Augustino, Caietano, aliisque pluribus affertur, mutatio in facie Dauidis, cui in domo paterna, longiusculas temporis moras habentibus barba copiosior accreuerat.

4. Quare Abulensis, Saliarius, Paludanus non incommodè censent Dauidem fuisse annorum circiter 22. quando Goliath singulari certamine confecit. Non tamen ab ipso, quin probabiliter asserat Petrus Dauidem circa annum aetatis 21. aut vigesimum secundum à Samuele inuentum fuisse: sed hoc modo vitam monomachiam in annum circiter 24. differendam putarem. Sic enim calculos existimo digerendos, vt integer saltem annus & eo amplius inter Dauidis vnctionem & gigantis interitum, ponatur, vt si v.g. anno vigesimo aetatis Dauid inuentus fuit, dimicatio in annum 22. vt minimum differatur.

Nec dictis obstat, quod Plates Regius instante dimicatione puer à Saule vocetur: etenim ex vsu Scripturae etiam adultis hoc nomen tribuitur. Christus post resurrectionem piscantes discipulos alloquens: Pueri, inquit, numquid pulmentarium habetis? Ioan. 21. vers. 5. Sic milites illi, qui agro robustorum, nomen pepeterunt, pueri dicuntur. 2. Reg. 2. v. 12. & 14. Addunt aliqui Dauidem vocari puerum, id est, non assuetum bello, siue comparatione gigantis, idque colligunt ex verbis Saul: non vales resistere Philisthaeo isti, nec pugnare aduersum eum, quia puer es: hic autem vir bellator ab adolescentia sua, hic vers. 33. Quae explicatio et si huic loco satis aptè conueniat, prior tamen mihi videtur generalior, iuxta quam Dauid rursus puer dicitur, hic vers. 57. & adolescens vers. 55. & 58. quae vox vitis etiam conuenit, vt praeter alios docet Sanctius 1. Reg. 13. num. 11. probatque exemplo S. Pauli, qui Act. 7. v. 57. vocatur adolescens cum tamen annum aetatis 30. excessisset. Est enim paulo post S. Stephani martyrium conuersus, anno nempe à passione Domini secundo; Iuliano 78. aut saltem 79. gradio vero Neronis occubuit anno Iuliano 112. Capitone & Rufo Cons. aetatis suae 68. vt tradit S. Chrysostomus hom. de Principibus Apostolorum tomo 5. ergo in sua conuersione erat 34. circiter annorum, quos si ad 78. Iulianum addideris exurget annus 112. Iulianus Laurea Principum Apostolorum nobilitatus.

Cur Dauid dicitur puer ante duellum?

p. philippi
ronologia
Testamenti

IV
17

I. REGVM. XXV. v. 1.

Mortuus est autem Samuel, Biennio ante mortē Saulis, vt supra indicati cum Clemente Alexandrino li. 1. Stromatum, Vincentio spec. hist. lib. 2. c. 69. m 2 Abu-

Obitus Samuelis.

Abulensi, Comestore, Torniello anno m. 2977. Saliano, Petanio, Martio
 Valde autem probabile est, ut monet Abulensis in hunc locum q. 1. ca. 1. ca.
 cedentibus capitibus habentur, ante Saulis mortem contrigiſſe, cum
 causa offerat, cur dicamus primum huius capitis verſiculum narrari
 à Dauidè geſtarum inferi, niſi quod ſub idem tempus obierit Samuel,
 uid oram regiaꝝ chlamidis in ſpelunca Engaddi iam abſciderat, ante
 deſertum Phares deſcenderet. Vnde colligo Historiam Nabal, & cap.
 vſque ad huius libri finem deſcribuntur, non niſi poſt mortem Samuelis
 diſſe. Quare non aſſentior Gordonò & ijs qui ex opinione Rabbi
 niſi ſeptimeſtre ſpatium inter Samuelis & Saulis obitum interijciunt
 minus Hebræis, in Seder Olam, qui non niſi quadri-meſtre conce-
 dunt.

I. REGVM. XXVII. v. 7.

*De fuga
 Dauid.*

1. **F**uit autem numerus dierum, quibus habitavit Dauid in regione Philistinorum
 tuor meſium. Hoc loco abutuntur Iudæi, dum volunt Dauidem
 exceſſu Samuelis ad Achin Philistinorum regem confugiſſe. Nullo
 do id probare poſſunt: imò ex Scriptura contrarium colligitur, dum
 Samuelis ſubiungit Dauidis apud paſtores Nabal commorationem,
 minimum duos meſes tenuit. Deinde ſubſequentia ſunt ea, quæ cap.
 tur, tum demum Regius Vates conſilium de fuga ad Palæſtinos capi-
 agitare cœpit, cap. 27. v. 1.

*1. Opinio
 falſa.*

2. Sunt verò nonnulli, qui opinantur Dauidem anno vno, & 4
 apud Philithæos moratum: ut Lyranus, Caietanus, Vatablus hic & alii
 mius in tribu Simeon V. Siceleg. quamvis in Chronico quatuor meſes
 neat. Et probare nituntur ex textu Hebræo, quo Dauid ibi manſiſſe
 dies & quatuor meſes: deinde ex verbis Achis, cap. 29. v. 3.

2. Vera.

3. Retinenda tamen eſt lectio vulgatæ & Græcæ editionis, quæ
 meſibus eam moram deſinit, cuique altero duorum modorum cogit
 bræa. 1. Si dicatur Dauid ibi moratus, quatuor meſes, & aliquot dies
 meſis: Latinus vero & Græcus textus ſolos meſes expreſſiſſe. Ita
 bulensis hic q. 75. & cap. 29. q. 5. Historia Scholaſtica cap. 24. Torniello
 nus, Iosephus 6. Antiq. 14. quatuor meſibus dies 20. adijcit. 2. Si
 que fieri ſolet, particula & apud Hebræos expoſitiuè ſumatur, videtur
 quod id eſt, q. d. dies aliquot, nempe 4. meſes Dauid ibi habitaviſſe, ut
 tant Sa & Sanctius in hunc locum, licet hic auctor etiam præcedentem
 præteritionem ſequatur cap. 29. v. 3.

*Sethus
 corripitur.*

4. Hinc merito redargui poteſt Sethus Caluiſius, qui anno
 Dauidem ſcribit abiſſe ad Philithæos ad Achin regem, ibique anno

& sex mensibus mansisse: nec erubuit eius calamus testimonium huius rei annotatione. 1. Samuelis 27.

I. REGVM XXIX. v. 3.

Et ait Achis: num ignoratis David, qui fuit seruus Saul regis Israel, & est apud me multu
diebus, vel annis. Ita Latinus & Hebraeus: Graecus habet: γέγονε μὴδ' ἡμεῶν ἡμέ-
ρας, ἢ ἡμεῶν ἡμέρας. & fuit nobiscum dies, hunc annum secundum. Quam versionem
recepit Salianus & Menochius ac si Achis dixisset: mansit apud nos dies, plu-
rimos scilicet, hic quippe secundus annus est, ita nimirum vt locutio Graeca idiotis-
mum Hebraeum redoleat. Aliqui putant per exaggerationem locutum, aut
verum fuisse, aut saltem habuisse intentionem mentiendi, vt sic Philisthaeos
efficit in suam sententiam pelliceret. Ita Abulensis hic qu. 5. Torniellus an.
1799. quod etiam admittit Sanctius: addit tamen ista verba Achis sic intel-
ligi posse quasi dixisset, ita notam esse Davidis fidem, ac si pluribus annis ibi
habisset. Quae interpretatio est etiam Rabbi David. Deinde nonnulli aduer-
sus duobus diversis vicibus & annis Davidem, ad Palaestinos fugisse, prius sub
persecutionis quado simulavit amentiam c. 21. v. 10. deinde sub fi-
gura Saulis. cap. 27. v. 1. Achin verò ad vtramque fugam respexisse, quod
sepe quaginta insinuas videntur, quasi dixissent, hoc anno secundo Davidem
motus diebus apud Achin fuisse, licet alio priori anno, mox recessisset. Quam
explicationem maximè probo: quicquid enim aliqui velint, quatuor mensibus,
et omnia fieri poterunt, quae in regione Palaestinarum à Davide tempore
huius secundae fugae gesta narrantur. Et haec in librum primum Regum.

David
apud
Achis
quamdiuq

Duplex
fuga Da-
vidis.

Philippi

Chronologia
Testamenti

IV
17

NOTAE ET

QVAESTIONES
CHRONOLOGICAE
IN LIBRVM II. REGVM.

II. REGVM II. v. 10. & seqq.

Quadragesima annorum erat Isboseth filius Saul, cum regnare cepisset super Israel,
& duobus annis regnavit: sola autem domus Iuda sequebatur David. Et fuit
numerus dierum, quos commoratus est David imperans in Hebron super domum
Iuda septem annorum & sex mensium. Egressusque est. Abner filius Ner, & pueri
Isoseth de castris in Gabaon.